

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 23.7.2004
COM(2004) 516 galīgā redakcija

2004/0175 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

ar ko nosaka telpiskās informācijas infrastruktūru Kopienā (INSPIRE)

{SEC(2004) 980}

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Ievads

Labā politika ir atkarīgi no augstas kvalitātes informācijas un informētas sabiedrības līdzdalības. Politikas veidotāji ir atzinuši šo jautājumu pieaugošo savstarpējo sakarību un komplicētību, ietekmējot šodienas dzīves kvalitāti, un šī atziņa ietekmē veidu, kādā tagad tiek formulēti jaunie darbības plāni.

Piemēram, **Sestā vides rīcības programma (6. VRP)**¹ akcentē to, ka vides politika ir jāpamato uz stabilām zināšanām un informētu dalību, un šī jaunā pieeja pārveido to, kā tiek pieņemti ES vides politikas lēmumi.

Tādēļ nepieciešama jauna pieeja, lai risinātu kontroles un ziņošanas, datu administrēšanas un nogādes procesu caur dažādiem valdības līmeņiem. Nepieciešams izmantot politiku, lai samazinātu dublikāta datu savākšanu un atbalstītu, un veicinātu saskaņošanu, plašu datu izplatību un lietošanu. Šādiem darbības plāniem jāpalielina efektivitāte, kuras ieguvums var tikt reinvestēts informācijas pieejamības un kvalitātes uzlabošanā. Pārmaiņus - palielinātā informācijas pieejamība stimulēs inovāciju starp informācijas sniedzējiem komerciālajā sektorā.

Telpiskai informācijai šajā jaunajā pieejā var būt īpaša nozīme, jo tā pieļauj informācijas integrēšanu dažādās disciplīnās dažādi pielietošanai. Saskanīgs un plaši pieejams Kopienas teritorijas telpisks apraksts nodrošinātu nepieciešamo struktūru informācijas nogādes koordinēšanai un uzraudzīšanai Kopienā. Telpiskā informācija var tikt lietota arī, lai izveidotu kartes, kas ir labs veids komunikācijai ar sabiedrību. Diemžēl telpiskās informācijas tehniskās un socio-ekonomiskās īpašības rada koordinācijas, informācijas nepilnības, nedefinētas kvalitātes problēmas un šķēršļus, kas liedz ātri piekļūt informācijai un lietot to.

Tādēļ Komisija ir nolēmusi iesniegt Eiropas Parlamentam un Eiropas Savienības Padomei pašreizējo priekšlikumu, veidot iekšēji lietojamu, viegli pieejamu telpisko informāciju, atbalstot gan nacionālo, gan Kopienas politiku, un nodrošināt sabiedrībai pieeju šai informācijai.

Šī iniciatīva nāk no atsevišķiem Komisijas dienestiem, jo īpaši no Vides ģenerāldirektorāta, Eiropas Kopienas Statistikas biroja un Kopīgā pētniecības centra, kam jau ir nozīmīga un būs vēl nozīmīgāka loma šīs direktīvas pieņemšanā un īstenošanā.

2. Priekšlikuma pārskats

Ierosinātā direktīva izveido tiesisku pamatu telpiskās informācijas infrastruktūras izveidošanai un darbībai Eiropā, lai formulētu, pielietotu, uzraudzītu un izvērtētu Kopienas politiku visos līmeņos un nodrošinātu sabiedrības informēšanu.

INSPIRE galvenais mērķis ir padarīt telpiskos datus vairāk un labāk pieejamus Kopienas politikas veidošanai un Kopienas politiku īstenošanai dalībvalstīs visos līmeņos. INSPIRE koncentrējas uz vides politiku, bet ir pieejama lietošanai un turpmākai paplašināšanai citās nozarēs - lauksaimniecības, transporta un enerģijas nozarē.

¹ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

Priekšlikumā īpaša uzmanība pievērsta informācijai, kas nepieciešama, lai uzraudzītu un uzlabotu vides stāvokli, ieskaitot gaisu, ūdeni, zemi un dabisko ainavu. Liela daļa šīs informācijas ir jāapstiprina ar “daudzveidīgiem” telpiskajiem datiem. Telpiskās informācijas infrastruktūrā ne visi telpisko datu temati jāsaskaņo vienlīdzīgi, nedz arī tos var ieviest infrastruktūrā vienā un tajā pašā vietā. Tādējādi šai direktīvai ir trīs noteikti pielikumi, kuri attiecas uz telpiskajiem datiem, kas nepieciešami plaša spektra vides politikas veidošanai. Atkarībā no tā, vai telpiskie dati tiks lietoti ģeogrāfiskai norādīšanai, vai saskaņotie telpiskie dati ir nepieciešami sakarā ar tām politikām, kas tieši vai netieši ietekmē vidi, un atkarībā no pakāpes, kādā saskaņošana jau norit Kopienā, tiek piemēroti dažādi termiņi INSPIRE vajadzību īstenošanai un dažādas saskaņošanas stingrības pakāpes. Būtu jāatzīmē, ka pielikumos norādītie telpiskie dati nosaka vienīgi direktīvas un minēto pasākumu darbības jomu. Tie nenosaka, kā būtu jāorganizē vai jāsaskaņo telpiskā informācija.

INSPIRE neuzsāks plašu jauno telpisko datu apkopošanas programmu dalībvalstīs. Tā ir izveidota tā, lai optimizētu darbības jomu jau pieejamo datu izmantošanai, pieprasot esošo telpisko datu dokumentāciju, pakalpojumu īstenošanu, kam jādara telpiskie dati pieejamāki un savietojamāki, un strādājot ar apstākļiem telpisko datu lietošanai. INSPIRE sagatavos visu progresīvai telpisko datu saskaņošanai dalībvalstīs.

Galvenās šī priekšlikuma ieguvējvalstis būs tās, kuras ir iesaistītas **politiku formulēšanā, īstenošanā, uzraudzībā un izvērtēšanā** – Eiropas, nacionālā un vietējā līmenī. Tās ir valsts institūcijas, likumdevēji, pilsoņi un to organizācijas. Tomēr paredzēts, ka ieguvējas būs arī citas lietotāju grupas, tostarp privātais sektors, universitātes, zinātnieki un plašsaziņas līdzekļi. Priekšlikums veicinās daudzu vides un citu politiku formulēšanu un īstenošanu.

3. Nepieciešamība pēc Kopienas iejaukšanās

Lai atbalstītu daudzās politikas, Eiropā pieejama detalizēta telpiskā informācija. Patiešām, plānota informācija tiek lietota daudzās ziņojumu, analīzes, izvērtēšanas un prognozēšanas darbībās. Turklāt interneta izmantošana ļauj izplatīt šā veida informāciju un veikt zemu-izmaksu sadalījumu, un varētu veicināt sabiedrības izpratni un zināšanas par dažādiem politikas jautājumiem.

Neskatoties uz šīm daudzajām iniciatīvām, plaši izplatīta pieeja telpiskajai informācijai un tās lietošana Eiropā vēl ir problēma. Galvenās problēmas saistītas ar nepilnīgiem datiem, trūkstošu dokumentāciju, nesaderīgām telpisko datu kolekcijām un pakalpojumiem, piemēram, telpisko datu dalīšanas un atkārtotas lietošanas mainīgu standartu un šķēršļu dēļ.

Par laimi, nacionālā un ES līmenī aug apziņa, ka kvalitatīva informācija ar ģeogrāfisku norādi nepieciešama, lai saprastu pastāvīgi pieaugošās ES cilvēku darbības sarežģītību un ierobežotu tās nelabvēlīgo ietekmi, un ir pieņemti daudzi reģionāli un nacionāli ierosinājumi. Vēl vairāk - jauni instrumenti, kā GALILEO navigācijas sistēma² uzlabos precizitāti un uzticamību telpiskās informācijas izstrādāšanā. Tomēr pat šajos apstākļos nepieciešama rīcības Kopienas līmenī, jo:

- Dažas dalībvalstis ir izstrādājušas pamatu telpiskās informācijas nacionālās infrastruktūras izveidei, kas skar operatīvus, organizatoriskus un juridiskus jautājumus.³ Veiktie pasākumi bieži attiecas tikai uz noteiktiem reģioniem vai īpašiem sektoriem.
- Lielākajā daļā dalībvalstu, kur pieņemts minētais pamats, ne visas problēmas ir risinātas vai ierosinājumi nav savietojami.
- Bez saskaņotas struktūras Kopienas līmenī, tieši vai netieši ar vidi saistītu nacionālo un Kopienas politiku formulēšanu, īstenošanu, uzraudzīšanu un izvērtēšanu kavēs šķēršļi, kas liedz izmantot , pārrobežu telpisko informāciju kas nepieciešama to politiku veidošanai, kuros risina problēmas pārrobežu telpiskajā mērogā.

4. Atbilstība citām politikām

Pastāv vai tiek attīstīti vairāki citi Kopienas līdzekļi, kas veidoti, lai veicinātu valsts sektora informācijas pieejamību. Vissvarīgākie no tiem ir direktīva par vides informācijas pieejamību sabiedrībai⁴, direktīva par valsts sektora informācijas atkārtotu izmantošanu⁵, globālais monitorings par vidi un drošību (GMES)⁶ un GALILEO.

Tomēr ir nepieciešami papildu pasākumi, lai savienotu un racionalizētu būtisku politiku telpiskos datus no dažādiem sektoriem un dažādos līmeņos, lai izmantotu pilnu telpiskās informācijas potenciālu. Tādejādi INSPIRE priekšlikums papildina šos līdzekļus un palīdzēs to īstenošanā.

Jāņem vērā arī esošā tiesiskā struktūra saistībā ar datu aizsardzību un autortiesībām.

5. Ilgstošas ietekmes novērtēšana

Komisija 2002. gada jūnijā ieviesa jaunu integrētu procedūru ietekmes novērtēšanai, lai uzlabotu politiku attīstības procesa kvalitāti un saskaņu.⁷ INSPIRE ir iekļauta 2003. gada darba programmas priekšlikumu sarakstā, kam Komisija nolēma veikt ilgstošās ietekmes novērtēšanu.⁸ Tādejādi ir veikta INSPIRE ilgstošās ietekmes novērtēšana, kuras laikā izskatīja sešus politikas risinājumus.⁹

² KOM(2004) 112 galīgā versija.

³ SDI Eiropā, "Play Spring" stāvoklis 2003.

⁴ OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.

⁵ OV L 345, 31.12.2003., 90 lpp.

⁶ KOM(2004) 65 galīgā versija.

⁷ KOM(2002) 276.

⁸ KOM(2002) 590.

⁹ Komisijas darbinieku darba dokuments "INSPIRE ietekmes paplašināta novērtēšana"

Nepieciešamās investīcijas labākai pieejai - *koncentrēta sistēma, ko atbalsta ES pamatdirektīvā* – lielā mērā būs jāsedz valsts sektoram, un tās ir noteiktas vidēji 3,6 – 5,4 miljoni eiro gadā ES dalībvalstij (ES25). Tās veidos tikai 1 % no kopējiem izdevumiem telpiskajai informācijai.

Atbalstu gūs vides sektors, tiks sniegts plašāks sociālais atbalsts un labumu gūs arī privātais sektors. Vienīgi vides ieguvumiem ir noteikti apmēri. Vidējie gadskārtējie ieguvumi dalībvalstij (ES25) sastāda līdz 27 – 42 miljoniem eiro. Zinot, ka šie elementi veido tikai daļu no kopuma, nākas secināt, ka ieguvumi ievērojami pārsniedz investīciju nepieciešamību.

6. Ieinteresēto pušu konsultācijas par INSPIRE

6.1. Interneta konsultācija

Interneta konsultācijas mērķis bija informēt ieinteresētās puses par INSPIRE iniciatīvu un uzklaut to viedokļus un komentārus par dažādiem būtiskiem aspektiem, kas jāietver ierosinātajā INSPIRE pamatdirektīvā. Interneta konsultācija norisinājās no 2003. gada 29. marta līdz 6. jūnijam.

Kopumā interneta konsultācijā piedalījās 185 organizācijas un privātpersonas no ES dalībvalstīm un kandidātvalstīm. To atbildes pārstāv vairāk kā 1000 organizāciju viedokļus.

Interneta konsultācijas rezultāti parādīja ieinteresēto pušu augsta līmeņa piekrišanu šķēršļu un to radīto seku novērtējumam un ieinteresēto pušu lielu atbalstu ierosinātajai INSPIRE iniciatīvai. Vairāk kā 90 % no aptaujātajiem atbildēja apstiprinoši uz daudziem jautājumiem par šķēršļu esamību un nepieciešamību izstrādāt pasākumus INSPIRE struktūrā. Plaša interneta konsultācijas rezultātu analīze ir pieejama internetā (<http://inspire.jrc.it/>).

6.2. Atklāta izskatīšana

Atklāta izskatīšana norisinājās Romā 2003. gada 10. jūlijā. Atklātas izskatīšanas mērķis bija informēt INSPIRE ieinteresētās puses par interneta konsultācijas rezultātiem un uzklaut viedokļus par INSPIRE ilgstošās ietekmes novērtēšanas projektu.

Izskatīšanas ziņojums ir pieejama internetā (<http://inspire.jrc.it/>).

7. Priekšlikuma tiesiskie elementi

7.1. Tiesiskais pamats

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 175. panta 1. punkts ir piemērots tiesiskais pamats, jo telpiskie dati, uz ko tas attiecas, ir nepieciešami, lai atbalstītu vides politikas formulēšanu, īstenošanu, uzraudzīšanu un izvērtēšanu, lai nodrošinātu augsta līmeņa vides aizsardzību. Turklāt 174. pantā ir noteikts, ka Kopienai jāņem vērā pieejamie zinātniskie un tehniskie dati. INSPIRE sekmē šīs prasības īstenošanu, palīdzot Kopienai piekļūt un lietot pieejamos telpiskos datus.

Daļa šo telpisko datu ir nepieciešami arī saistībā ar citām nacionālajām un Kopienas politikām, piemēram lauksaimniecības, transporta vai reģionālo politiku. Tiesiskā pamata izvēle atbilst nepieciešamībai integrēt vides apsvērumus citās politikās, lai veicinātu ilglaicīgu attīstību.

7.2. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Subsidiaritātes princips paredzēts, lai nodrošinātu, ka lēmumi tiek pieņemti pēc iespējas ciešākā saistībā ar pilsoni un ka tiek veiktas pastāvīgas pārbaudes attiecībā uz to, vai pasākumi Eiropas līmenī ir pamatoti, ņemot vērā nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī pieejamās iespējas.

Vides fenomeni - sugu migrācija, vējš, ūdens plūsmas, rodas neatkarīgi no valstu robežām. Turklāt spiedieni un ietekme uz vidi (appludināšana, gaisa un ūdens piesārņošana, u.c.) bieži šķērso valstu robežas. Tādējādi vides politikā ir noteikts, ka nepieciešams izveidot vides pārvaldes organizācijas, kas darbojas dažādās dalībvalstu teritorijās, piemēram, upju baseinu rajonos, kas izveidoti saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu¹⁰. Šādas politikas efektīvai īstenošanai un uzraudzīšanai nepieciešama savietojama pārrobežu telpiskā informācija un pilnveidota ieinteresēto pušu pieeja šai informācijai un iespēja to izmantot. Ierosinātajā direktīvā sniegs konsekvētu visas Kopienas telpisko datu un datu kvalitātes dokumentāciju, plašāku Kopienas mēroga telpisko informāciju, integrētus, Kopienā pieejamus pakalpojumus, pieeju šai informācijai un Kopienas mēroga noteikumus, kas saistīti ar informācijas pieeju, dalīšanu un lietošanu.

Bez šīs direktīvas dalībvalstīm būtu ievērojamas grūtības padarīt esošās sistēmas savietojamas, pieejamas un lietojamas pārrobežu mērogā. Tā rezultātā būtu lielāka dublēšanās un nepietiekama datu savākšana, un tiktu traucēta to nacionālo un Kopienas politiku, formulēšana, īstenošana, pārraudzīšana un izvērtēšana, kas tieši vai netieši ietekmē vidi.

Ieteiktajā direktīvā ietverts tikai tas, kas nepieciešams tās mērķu sasniegšanai. To plānots veidot, pamatojoties uz dažādām esošajām informācijas sistēmām, kas jau darbojas dalībvalstīs un nodrošina tām kopējo sistēmu, lai tās varētu strādāt sinerģijā viena ar otru, veidojot daļu no telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā. INSPIRE tāpat tiks veidota uz esošajām organizācijām, kas jau ir iesaistītas telpisko datu lietošanā un veidošanā, un attiecībā uz organizatoriskajiem jautājumiem nodrošinās tikai vispārējos koordinācijas mehānismus, kas nepieciešami infrastruktūras darbībai Eiropas līmenī. Attiecībā uz saskaņošanu INSPIRE risinās tikai tos jautājumus, kas nepieciešami, lai sasniegtu dažādu līmeņu un dažādu tematisku telpisko datu saskaņu un padarītu tos pieejamus, lai atbalstītu Kopienas politiku. Piemēram, INSPIRE neprasa dalībvalstīm mainīt telpisko datu fondu formātus, tā vietā dalībvalstis var noteikt saskarsmes punktus, kas pārveido heterogēnos datus vienveidīgā modelī.

Pašreizējais priekšlikums ir pamatdirektīvas veidā, lai dalībvalstis varētu nodrošināt, ka nepieciešamie pasākumi noteikto mērķu sasniegšanai tiek piemēroti to īpašajām situācijām. Izmantojot komitejas procedūru, jāpieņem tehniski un ar likumiem noteikti noteikumi. Tie nepieciešami, lai nodrošinātu kopējo saskaņu, kas nepieciešama attiecībā uz telpisko informāciju Eiropā, lai atbalstītu Kopienas politiku. Komitejas procedūras lietošana tāpat nodrošina pietiekošu elastību, lai Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropā piemērotu tehnoloģiskajam progresam un topošajām politikas prioritātēm.

¹⁰ OV L 327, 22.12.2000, 1 lpp.

Priekšlikumā risina tikai tos aspektus, kurus nepieciešams regulēt ES līmenī, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti EK dibināšanas līguma mērķi. Lielākā daļa pasākumu ļauj dalībvalstīm turpināt lietot esošās sistēmas un organizāciju struktūru, pieprasot tikai tos pasākumus, kas nepieciešami, lai padarītu esošās sistēmas savietojamas vai likvidētu esošos šķēršļus. Turklāt ir ieviesti īpaši ierobežojumi, lai novērstu jebkādu nesamērīgu papildu administratīvu slogu dalībvalstīm, un priekšlikumā tāpat nosaka, ka tas netraucē jauninājumiem, garantējot atvērtību privātā sektora līdzdalībai.

7.3 Kā ieinteresēto pušu konsultāciju un ilgstošās ietekmes novērtēšanas rezultāti ir ņemti vērā priekšlikumā?

Ilgstošās ietekmes novērtēšanas rezultāti un komentāri, kurus izteikušas ieinteresētās puses, bija pamats pasākumu pārskatam, kas izklāstīti INSPIRE interneta konsultācijas dokumentā un ilgstošās ietekmes novērtēšanas projektā, kā rezultātā izveidoja priekšlikumu, kura pamatā ir ilgstošās ietekmes novērtējuma ceturtais risinājums. Salīdzinot ar pasākumiem, kas noteikti INSPIRE interneta konsultācijas dokumentā:

- Priekšlikuma darbības joma ir samazināta, ņemot vērā budžeta apsvērumus un INSPIRE mērķu pakāpi. Pārskatīšanas rezultātā darbības jomu samazināja līdz 35% attiecībā uz vairāku telpisko datu tematiem, ko ietver INSPIRE.
- Prasības, kas attiecas uz daudztematisko telpisko datu apkopošanu par vides stāvokli, ir atceltas.
- Saskaņošanas prasības ir pazeminātas attiecībā uz noteiktām, galvenokārt tematiskām, telpisko datu kopām, pieļaujot lielāku sinerģijas izmantošanu starp INSPIRE un pastāvošajām saskaņošanas darbībām.
- Telpiskās informācijas infrastruktūras atvērtību Eiropā garantē, nodrošinot privātajam sektoram iespēju brīvprātīgi ielādēt svarīgus telpiskos datus, un sniedzot pakalpojumus ar zināmiem nosacījumiem.
- Ir precizētas savstarpējās saistības starp INSPIRE un GMES.
- Ir pārskatīts pielikumu un telpisko datu aprakstu tematu izkārtojums.
- Ir ieviesti uzraudzīšanas un ziņošanas noteikumi.

Tomēr daudzas piezīmes ir saistītas ar īstenošanu un tiks ņemtas vērā INSPIRE īstenošanā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

ar ko nosaka telpiskās informācijas infrastruktūru Kopienā (INSPIRE)

Dokuments attiecas uz EEZ

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ¹¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ¹³,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā izklāstīto procedūru ¹⁴,

tā kā:

- (1) Kopienas vides politikai jābūt vērstai uz augsta līmeņa aizsardzību, ņemot vērā situāciju daudzveidību dažādajos Kopienas reģionos. Kopienai vides politikas izstrādē jāņem vērā pieejamie zinātniskie un tehniskie dati, vides apstākļi dažādajos tās reģionos, ekonomikas un sociālā attīstība Kopienā kopumā un līdzsvarota attīstība tās reģionos. Dažādās vides politikās ir jāizmanto ar telpiskām iezīmēm saistīta tematiskā informācija. Turklāt viena un tā pati informācija bieži vien ir vajadzīga, lai izstrādātu un īstenotu citas Kopienas politikas, kurās saskaņā ar Līguma 6. pantu ir jāiekļauj vides aizsardzības prasības. Lai panāktu šādu integrāciju, jāizveido koordinācija starp tiem, kuri lieto, un tiem, kuri sniedz informāciju par šiem tematiem, lai varētu kombinēt no dažādajām nozarēm saņemto informāciju un iegūtās zināšanas.
- (2) Sestā vides rīcības programma, kas pieņemta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1600/2002/EK ¹⁵, prasa, lai tiktu darīts viss, lai nodrošinātu integrētu Kopienas vides politikas veidošanu, ņemot vērā vietējās un reģionālās atšķirības. Turpmāk minētajā programmā ir uzsvērtā Eiropas iniciatīvu izstrādāšana, veicinot valsts un pašvaldības iestāžu informētību un uzlabojot zinātnisko izpratni par datiem

¹¹ OV C , , p. .

¹² OV C , , p. .

¹³ OV C , , p. .

¹⁴ OV C , , p. .

¹⁵ OV L 242, 10.9.2002, 1. lpp.

un informāciju attiecībā uz stāvokli un tendencēm vides jomā. Tajā arī prasīts īstenot šādus prioritārus pasākumus: veikt politikas pasākumu iepriekšēju novērtēšanu un paveiktā novērtējumu, izveidot saikni starp vidē un citās nozarēs iesaistītajiem dalībniekiem informācijas, profesionālās apmācības, izpēti, izglītības un politikas jomā, cita starpā regulāri informējot plašāku sabiedrību, kā arī pārskatot un regulāri kontrolējot informācijas un ziņošanas sistēmas. Turklāt ir vajadzīgs, lai vides likumdošanā, kas tiks pieņemta turpmāk, efektīvā veidā tiktu aplūkots monitorings un datu savākšana, un lai tiktu izstrādāti zemes uzraudzības lietojumi un instrumenti, kas palīdzētu dalībvalstīm izveidot attiecīgas datu savākšanas sistēmas. Ir vairākas nopietnas problēmas attiecībā uz tādas telpiskās informācijas pieejamību, kvalitāti, organizāciju un piekļuvi, kas vajadzīga, lai sasniegtu Sestajā vides rīcības programmā izklāstītos mērķus.

- (3) Problēmas, kas skar telpiskās informācijas pieejamību, kvalitāti, organizāciju un piekļuvi, ir raksturīgas daudziem politikas un informācijas tematiem un tās ir sastopamas dažādos valsts iestāžu līmeņos. To atrisināšanai ir vajadzīgi pasākumi, kuros tiek apskatīta sadarbībai telpisko datu un to pakalpojumu apmaiņa, piekļuve un kopīgs lietojums dažādos valsts iestāžu līmeņos un dažādās nozarēs. Tāpēc ir jāizveido telpiskās informācijas infrastruktūra Kopienā.
- (4) Telpiskās informācijas infrastruktūra Eiropas Kopienā, turpmāk saukta arī „INSPIRE”, ir jāizveido, balstoties uz telpiskās informācijas infrastruktūrām, ko izveidojušas dalībvalstis, kas atbilst kopīgiem noteikumiem un ko papildina Kopienas līmeņa pasākumi. Ar šo pasākumu palīdzību jāpanāk, ka telpiskās informācijas infrastruktūras, ko izveidojušas dalībvalstis, ir saderīgas un lietojamas pārrobežu kontekstā.
- (5) Telpiskās informācijas infrastruktūrām dalībvalstīs jābūt veidotām tā, lai vispiemērotākajā veidā tiktu nodrošināta telpisko datu uzglabāšana, pieejamība un uzturēšana; lai atbilstošā veidā būtu iespējams apvienot no dažādiem Kopienas avotiem savāktus telpiskos datus un kopīgi sadalīt vairākiem lietojumiem un lietotājiem; lai vienā valsts iestādes līmenī savāktus telpiskos datus būtu iespējams kopīgi lietot visos dažādajos valsts iestāžu līmeņos; lai telpiskie dati kļūtu pieejami uz tādiem nosacījumiem, kas neierobežo to plašu lietošanu; lai būtu viegli noteikt pieejamos telpiskos datus, novērtēt to piemērotību attiecīgajam mērķim un pārzināt nosacījumus, kas piemērojami to lietošanai.
- (6) Šajā direktīvā aplūkotā telpiskā informācija zināmā mērā pārklājas ar informāciju, uz kuru attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīva 2003/4/EK par vides informācijas publiskumu¹⁶. Tomēr telpiskās informācijas tehniskie un saimnieciskie aspekti apgrūtina tās izmantošanu vides politikās, kā arī kavē vides apsvērumu iekļaušanu citās politikās. Tāpēc jāsigatavo konkrēti noteikumi saistībā ar telpisko informāciju, apskatot saistības, izņēmumus un drošības pasākumus. Šī direktīva neierobežo Direktīvu 2003/4/EK, izņemot konkrētus noteikumus, kuros apskatīts pamatojums piekļuves ierobežošanai šai direktīvā paredzētajiem telpiskajiem datiem, novēršot iespēju pārmērīgi ierobežot piekļuvi tiem.

¹⁶

OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.

- (7) Šai direktīvai nevajadzētu ierobežot Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Direktīvu 2003/98/EK par valsts sektora informācijas atkārtotu izmantošanu¹⁷, kuras mērķi papildina šajā direktīvā izklāstītos mērķus. Komisijai tomēr jāveic papildu pasākumi, lai apskatītu jautājumus, kas saistīti ar tās valsts sektora informācijas konkrētās kategorijas atkārtotu izmantošanu, uz kuru attiecas šī direktīva.
- (8) Izveidojot telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā, tai būs ievērojama papildu vērtība, un tā gūs labumu no citām Kopienas iniciatīvām, piemēram, no Padomes 2002. gada 21. maija Regulas (EK) Nr. 876/2002, ar ko izveido Galileo kopuzņēmumu¹⁸, un no Globālā monitoringa par vidi un drošību (GMES): GMES jaudas izveidošana līdz 2008. gadam¹⁹. Lai izmantotu starp šīm iniciatīvām esošās sinerģijas, dalībvalstīm jāsāk izmantot no Galileo un GMES iegūti dati, tiklīdz tie kļūst pieejami, jo īpaši tad, kad tie attiecas uz laika un telpa atsaucēm, kas saņemtas no Galileo.
- (9) Daudzas iniciatīvas tiek īstenotas valsts un Kopienas līmenī, lai savāktu, saskaņotu vai organizētu telpiskās informācijas izplatīšanu vai lietošanu. Šādas iniciatīvas var būt noteiktas Kopienas tiesību aktos (piemēram, Komisijas 2000. gada 17. jūlija Lēmumā 2000/479/EK par Eiropas piesārņojošo vielu reģistru (EPER) saskaņā ar 15. pantu Padomes Direktīvā 96/61/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli (IPPC)²⁰, Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Regulu (EK) Nr. 2152/2003 par mežu un vides mijiedarbības monitoringu Kopienā (*Forest focus*)²¹, Kopienas finansētu programmu ietvaros (piemēram, *CORINE* zemes virsmas programma, Eiropas Transporta politikas informācijas sistēma) vai arī var rasties no iniciatīvām, kas tiek īstenotas valsts vai reģionu līmenī. Šī direktīva ne vien papildinās šādas iniciatīvas, piedāvājot sistēmu, kas nodrošinās to sadarbību, bet arī balstīsies uz esošo pieredzi un iniciatīvām, nevis atkārtos jau paveikto.
- (10) Šī direktīva jāattiecina uz telpiskajiem datiem, kas atrodas valsts iestāžu rīcībā vai kurus to uzdevumā izmanto, un tā jāattiecina uz telpiskajiem datiem, ko valsts iestādes izmanto savu uzdevumu veikšanai. Ievērojot konkrētus nosacījumus, tā tomēr jāattiecina arī uz telpiskajiem datiem, kas atrodas fizisku vai juridisku personu rīcībā, kuras nav valsts iestādes, ja vien attiecīgās fiziskās vai juridiskās personas to pieprasa.
- (11) Šai direktīvai nav jānosaka prasības attiecībā uz jaunu vides stāvokļa datu savākšanu vai šādas informācijas sniegšanu Komisijai, jo šos jautājumus reglamentē citi ar vidi saistīti tiesību akti.
- (12) Valsts infrastruktūras jāievieš pakāpeniski un attiecīgi šajā direktīvā apskatītie telpisko datu temati jānosaka dažādos prioritāšu līmeņos. Tās ieviešot, jāņem vērā tas, ciklāl telpiskie dati ir vajadzīgi plašam lietojumu klāstam dažādās politikas jomās, to Kopienas politikās paredzēto darbību prioritāte, kurās saskaņotus telpiskos datus izmanto, un panākumi, kurus dalībvalstis guvušas, tos saskaņojot.

¹⁷ OV L 345, 31.12.2003., 90. lpp.

¹⁸ OV L 138, 28.5.2002., 1. lpp.

¹⁹ KOM(2004) 65 galīgā versija.

²⁰ OV L 192, 28.7.2000., 36. lpp.

²¹ OV L 324, 11.12.2003., 1. lpp.

- (13) Laika un resursu patēriņš, meklējot esošos telpiskos datus vai atklājot, ka tos var izmantot kādam konkrētam mērķim, ir galvenais šķērslis, kas kavē pieejamo datu pilnīgu izmantošanu. Tādēļ dalībvalstīm metadatu veidā jāsniedz pieejamo telpisko datu kopu un pakalpojumu apraksti.
- (14) Formātu un struktūru lielā dažādība, kādos telpiskie dati ir organizēti un kādos tiem piekļūst Kopienā, traucē efektīvi izstrādāt, ieviest, uzraudzīt un novērtēt Kopienas tiesību aktus, kas tieši vai netieši skar vidi, tādēļ jānosaka īstenošanas pasākumi, lai sekmētu no dažādiem avotiem iegūto telpisko datu izmantošanu dalībvalstīs. Minētajiem pasākumiem jābūt izstrādātiem tā, lai telpisko datu kopas būtu sadarbīgas, un dalībvalstīm ir jānodrošina, lai nekādā veidā netiktu ierobežoti dati vai informācija, kas vajadzīga sadarbības nodrošināšanai.
- (15) Lai telpiskos datus varētu kopīgi izmantot dažādos valsts iestāžu posmos Kopienā, ir vajadzīgi tīkla dienesti. Tiem jānodrošina iespēja noteikt, pārveidot, apskatīt un lejupielādēt telpiskos datus, kā arī izmantot telpiskos datus un elektroniskās tirdzniecības pakalpojumus. Tīkla dienestiem jādarbojas saskaņā ar kopīgi saskaņotām specifikācijām un atbilstoši obligātiem darbības kritērijiem, lai nodrošinātu dalībvalstīs izveidoto infrastruktūru sadarbību. Dienestu tīklā jāiekļauj arī augšupielādes pakalpojumi, lai valsts iestādes varētu nodrošināt savu telpisko datu kopu un pakalpojumu pieejamību.
- (16) Dalībvalstu pieredze ir parādījusi, ka sekmīgas telpiskās informācijas infrastruktūras ieviešanas nolūkā ir svarīgi, lai minimāls pakalpojumu skaits, kuri ir pieejami sabiedrībai, būtu bez maksas. Tādēļ dalībvalstīm vismaz jānodrošina, lai pakalpojumi telpisko datu kopu noteikšanai un apskatīšanai būtu pieejami bez maksas.
- (17) Konkrētas telpisko datu kopas un pakalpojumi, kas attiecas uz Kopienas politikām un kas tieši vai netieši skar vidi, atrodas trešo pušu rīcībā, kuras tos izmanto. Dalībvalstīm tāpēc jāpiedāvā trešām pusēm iespēja dot ieguldījumu valsts infrastruktūru izveidē ar noteikumu, ka tas nepasliktinās to telpisko datu un to pakalpojumu saskaņotību un lietošanas vienkāršību, uz kuriem attiecas minētās infrastruktūras.
- (18) Lai sekmētu valsts infrastruktūru integrāciju Kopienas telpiskās informācijas infrastruktūrā, dalībvalstīm jānodrošina piekļuve savām infrastruktūrām, izmantojot Kopienas ģeoportālu, kuru uztur Komisija, kā arī izmantojot piekļuves punktus, kurus tās nolemj uzturēt pašas.
- (19) Lai nodrošinātu no dažādiem valsts varas līmeņiem saņemtas informācijas pieejamību, dalībvalstīm jāatceļ šķēršļi, ar kuriem šajā sakarā valsts iestādes saskaras valsts, reģionu un pašvaldību līmenī, veicot savus uzdevumus, kas var tieši vai netieši ietekmēt vidi. Minētie šķēršļi jāatceļ tad, ja informācija tiks izmantota sabiedriska uzdevuma veikšanai. Ja valsts iestādes veic saimnieciskas darbības, kā arī sabiedriskus uzdevumus, tad dalībvalstīm jāveic attiecīgie pasākumi konkurences traucējumu novēršanai.
- (20) Sistēmai, kas paredzēta telpisko datu kopīgai lietošanai valsts iestādēs, jābūt neitrālai ne vien attiecībā uz valsts iestādēm dalībvalstī, bet arī attiecībā uz valsts iestādēm citās dalībvalstīs un Kopienas iestādēs. Tā kā Kopienas iestādēm un struktūrām bieži vien ir jāintegrē telpiskā informācija un no visām dalībvalstīm jāpiekļūst saskaņotai telpiskai

informācijai, tām saskaņotos apstākļos jāspēj piekļūt un lietot telpiskos datus un to pakalpojumus.

- (21) Lai stimulētu pievienotās vērtības pakalpojumu izstrādi, ko veic trešās puses, gan valsts iestāžu, gan sabiedrības labā jāveicina tāda piekļuve telpiskajiem datiem un to atkārtotam izmantojumam ārpus administratīvajām vai valstu robežām.
- (22) Lai efektīvi ieviestu telpiskās informācijas infrastruktūras, ir vajadzīga koordinācija no visu to iesaistīto dalībnieku puses, kuriem ir kāda interese par šādu infrastruktūru izveidi neatkarīgi no tā, vai tie būtu maksātāji vai lietotāji. Tālab jāizveido attiecīgas koordinācijas struktūras gan dalībvalstīs, gan Kopienā.
- (23) Lai varētu izmantot Eiropas standartizācijas iestāžu attiecīgo pieredzi, vēlams, lai pasākumi, kas vajadzīgi šīs direktīvas īstenošanai, būtu izstrādāti, pamatojoties uz standartiem, ko Eiropas standartizācijas iestādes ir pieņēmušas saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvā 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā²²;
- (24) Eiropas Vides aģentūrai, kas izveidota ar Padomes 1990. gada 7. maija Regulu (EEK) Nr. 1210/90 par Eiropas Vides aģentūras izveidi un par Eiropas vides informāciju un novērojumu tīklu²³, Kopienas līmenī jāsniedz Kopienai objektīva, ticama un salīdzināma vides informācija, kā arī, cita starpā, tās mērķis ir uzlabot ar politiku saistītās vides informācijas plūsmu starp dalībvalstīm un Kopienas iestādēm; tai ir aktīvi jāpiedalās šīs direktīvas īstenošanā.
- (25) Šī ir pamatdirektīva, tās īstenošanai ir vajadzīgi papildu lēmumi, kuros jāņem vērā attiecīgā politiskā, institucionālā un organizacionālā situācija, kā arī straujš tehnoloģiskais progress saistībā ar telpisko datu sistēmām un pakalpojumiem. Tādējādi pasākumi, kas vajadzīgi šīs direktīvas īstenošanai, jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai uzticēto izpildu pilnvaru procedūras²⁴.
- (26) Sagatavojot lēmumus, kas saistīti ar šīs direktīvas īstenošanu un ar telpiskās informācijas infrastruktūras turpmāko izstrādi Kopienā, ir pastāvīgi jākontrolē šīs direktīvas īstenošanas gaita.
- (27) Dalībvalstis nevar pietiekamā mērā izpildīt šīs direktīvas mērķi, proti, izveidot telpiskās informācijas infrastruktūru Kopienā, sakarā ar starptautiskajiem aspektiem un vispārēju vajadzību saskaņot nosacījumus, lai piekļūtu telpiskai informācijai Kopienā. Tādēļ labāk to var panākt Kopienas līmenī, un Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar attiecīgajā pantā izklāstīto proporcionālītātes principu šī direktīva nosaka tikai to, kas ir nepieciešams minēto mērķu sasniegšanai,

²² OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.

²³ OV L 120, 11.05.1990., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 1641/2003 (OV L 245, 29.9.2003., 1. lpp.).

²⁴ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU:

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

1. Šajā direktīvā ir izklāstīti vispārīgi noteikumi telpiskās informācijas infrastruktūras izveidei Kopienā, lai ieviestu Kopienas vides politikas un darbības, kuras var tieši vai netieši ietekmēt vidi.
2. Telpiskās informācijas infrastruktūra Kopienā balstās uz telpiskās informācijas infrastruktūrām, ko izveido un izmanto dalībvalstis.

Minēto infrastruktūru galvenajiem elementiem pieskaitāmi metadati, telpisko datu kopas un telpisko datu pakalpojumi; tīkla pakalpojumi un tehnoloģijas; vienošanās par kopīgu lietošanu, piekļuvi un izmantošanu; koordinēšanas un uzraudzības mehānismi, kā arī procedūras un procesi.

2. pants

1. Šajā direktīvā tiek apskatītas identificējamās telpisko datu kolekcijas, turpmāk sauktas „telpisko datu kopas”, kuras atbilst šādiem nosacījumiem:
 - (a) tās ir saistītas ar apgabalu, kurš atrodas dalībvalsts jurisdikcijā vai tās ekskluzīvajā ekonomikas zonā/meklēšanas un glābšanas reģionā vai tam līdzvērtīgajā apgabalā;
 - (b) tās ir sagatavotas elektroniski;
 - (c) tās pieder jebkurai no šādām pusēm:
 - (i) valsts iestādei, kura tos ir sagatavojusi vai saņēmusi, vai arī kura tās administrē vai atjaunina;
 - (ii) kādai fiziskai vai juridiskai personai valsts iestādes vārdā;
 - (iii) trešai pusei, kurai saskaņā ar 17. panta 3. punktu ir kļuvuši pieejami augšupielādes pakalpojumi;
 - (d) tās attiecas uz vienu vai vairākiem I, II vai III pielikumā minētajiem tematiem.
2. Šī direktīva līdztekus 1. punktā norādīto telpisko datu kopām attiecas uz darbībām, kuras ar datorlietojuma palīdzību var veikt ar šajās datu kopās vai ar tām saistītajos metadatos ietvertajiem telpiskajiem datiem, turpmāk saukti „telpisko datu pakalpojumi”.

3. Ja attiecībā uz telpisko datu kopām, kuras atbilst 1. punkta c) apakšpunktā minētajam nosacījumam, bet kura intelektuālā īpašuma tiesības pieder kādai trešai pusei, valsts iestāde var veikt pasākumus saskaņā ar šo direktīvu vienīgi ar šīs trešās puses piekrišanu.
4. Komisija saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto procedūru var pielāgot I, II un III pielikumu, lai ievērotu nepieciešamību pēc telpiskajiem datiem, izstrādājot Kopienas politikas, kuras tieši vai netieši skar vidi.

3. pants

1. Šī direktīva neskar Direktīvu 2003/4/EK, ja vien nav noteikts citādi.
2. Šī direktīva neskar Direktīvu 2003/98/EK.

4. pants

Ja telpisko datu kopas saskaņā ar 2. panta 1. punkta c) apakšpunktu atrodas kādas valsts iestādes rīcībā vai tās tiek izmantotas minētās iestādes uzdevumā, ja šāda iestāde darbojas viszemākajā valdības līmenī kādā dalībvalstī, šī direktīva attiecas tikai uz tām telpisko datu kopām, kuru vākšanu un izplatīšanu koordinē kāda cita valsts iestāde vai kuras ir vajadzīgas saskaņā ar [attiecīgās] valsts tiesību aktiem.

5. pants

Šajā direktīvā par valsts iestādi uzskata:

- (a) valdības vai citu valsts pārvaldes iestādi, tostarp publisku valsts, reģionālā vai pašvaldību līmenī darbojošos padomdevēju institūciju;
- (b) jebkuru fizisku vai juridisku personu, kura saskaņā ar [attiecīgās] valsts tiesību aktiem pilda valsts pārvaldes funkcijas, tostarp veic konkrētus pienākumus, darbības vai sniedz pakalpojumus saistībā ar vidi;
- (c) jebkuru fizisku vai juridisku personu, kurai ir publiski pienākumi vai funkcijas vai kura a) vai b) punktā minētās iestādes vai personas pakļautībā sniedz publiskus pakalpojumus.

Dalībvalstis var noteikt, ka tad, kad iestādēm vai struktūrām ir juridiskā tiesībspēja vai tās darbojas kā likumdevējas, tās nav uzskatāmas par valsts iestādēm šīs direktīvas izpratnē.

6. pants

Šajā direktīvā lieto šādas definīcijas:

- (1) „telpiskie dati” ir jebkuri dati, kuri tieši vai netieši norāda uz konkrētu atrašanās vietu vai ģeogrāfisko apgabalu;

- (2) „telpiskais objekts” ir abstrakts tādas reālās pasaules vienības atspoguļojums, kas saistīts ar konkrētu atrašanās vietu vai ģeogrāfisko apgabalu;
- (3) „metadati” ir informācija, kas apraksta telpisko datu kopas un telpisko datu pakalpojumus, kā arī ļauj tos noteikt, uzskaitīt un lietot;
- (4) „trešā puse” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, izņemot valsts iestādes.

7. pants

Dalībvalstis saskaņā ar šo direktīvu izveido un uztur telpiskās informācijas infrastruktūras.

II nodaļa Metadati

8. pants

- 1. Dalībvalstis nodrošina telpisko datu kopām un pakalpojumiem radītu metadatu izveidošanu un to atjaunināšanu.
- 2. Par metadatiem uzskatāma informācija par šo:
 - (a) telpisko datu kopu atbilstība 11. panta 1. punktā minētajiem īstenošanas noteikumiem;
 - (b) tiesības izmantot telpisko datu kopas un pakalpojumus;
 - (c) telpisko datu kvalitāte un derīgums;
 - (d) valsts iestādes, kuras atbild par telpisko datu kopu un to pakalpojumu izstrādāšanu, pārvaldīšanu, uzturēšanu un izplatīšanu;
 - (e) telpisko datu kopas, attiecībā uz kurām saskaņā ar 19. pantu ir ierobežota piekļuve, un šādas ierobežošanas iemesli.
- 3. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu metadatu pilnīgumu un augstu kvalitāti.

9. pants

Dalībvalstis 8. punktā minētos metadatus izveido saskaņā ar šādu grafiku:

- (a) līdz [3 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā], ja telpisko datu kopas atbilst vienam vai vairākiem I un II pielikumā minētajiem tematiem;
- (b) līdz [6 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā], ja telpisko datu kopas atbilst vienam vai vairākiem III pielikumā minētajiem tematiem.

10. pants

Komisija saskaņā 30. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem noteikumus 8. panta īstenošanai.

III nodaļa

Telpisko datu kopu un pakalpojumu sadarbība

11. pants

1. Komisija saskaņā 30. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem īstenošanas noteikumus, kas paredz:
 - (a) saskaņotas telpisko datu specifikācijas;
 - (b) telpisko datu apmaiņas pasākumus.
2. Attiecīgajām personām, kurām ir interese par telpiskajiem datiem, pateicoties savam uzdevumam telpiskās informācijas infrastruktūrā, kas ietver lietotāju, ražotāju, pievienotās vērtības pakalpojumu sniedzēju vai koordinējošo iestādi, tiek nodrošināta iespēja piedalīties 1. punktā paredzēto īstenošanas noteikumu sagatavošanā.

12. pants

1. Īstenošanas noteikumus, kas paredzēti 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā, izstrādā tā, lai telpisko datu kopas būtu iespējams kombinēt vai būtu iespējama tādu pakalpojumu mijiedarbība, ar kuru var iegūt loģisku telpisko datu kopu vai pakalpojumu kombināciju ar pievienotu vērtību, turklāt lai tas neprasītu īpašas pūles no dispečera vai iekārtas puses.
2. Īstenošanas noteikumi, kas paredzēti 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā, ietver ar telpiskajiem datiem saistītu telpisko objektu definīciju un klasifikāciju, kā arī nosaka veidu, kādā šie telpiskie dati ir ģeoreferencēti.

13. pants

1. Ja telpisko datu kopas atbilst vienam vai vairākiem I vai II pielikumā minētajiem tematiem, īstenošanas noteikumiem, kas paredzēti 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā, jāatbilst 2., 3. un 4. punktā minētajiem nosacījumiem.
2. Īstenošanas noteikumos tiek apskatīti šādi telpisko datu aspekti:
 - (a) kopēja telpisko objektu identifikācijas numuru sistēma;
 - (b) attiecības starp telpiskiem objektiem;

- (c) pamatīpašības un attiecīgie daudzvalodu tēzauri, kas parasti vajadzīgi daudzo tematisko politiku izstrādei;
 - (d) ar atjaunoto datu temporālo dimensiju saistītās informācijas apmaiņas veids;
 - (e) atjaunoto datu apmaiņas veids.
3. Īstenošanas noteikumi jāizstrādā tā, lai nodrošinātu pastāvīgumu starp informācijas elementiem, kas attiecas uz vienu un to pašu atrašanās vietu, vai starp informācijas elementiem, kas attiecas uz vienu un pašu dažādos mērogos pārstāvētu objektu.
 4. Īstenošanas noteikumi jāizstrādā tā, lai no dažādām telpisko datu kopām iegūtā informācija būtu salīdzināma, ievērojot 12. panta 2. punktā un šā panta 2. punktā minētos aspektus.

14. pants

Īstenošanas noteikumus, kas paredzēti 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā, pieņem saskaņā ar šādu grafiku:

- (a) līdz [2 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā], ja telpisko datu kopas atbilst vienam vai vairākiem I pielikumā minētajiem tematiem;
- (b) līdz [5 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā], ja telpisko datu kopas atbilst vienam vai vairākiem II vai III pielikumā minētajiem tematiem.

15. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka telpisko datu kopas, kas savāktas vai atjauninātas pēc diviem gadiem pēc attiecīgo 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto specifikāciju pieņemšanas dienas, tiek pārveidotas atbilstoši šīm specifikācijām, telpiskās datu kopas pielāgojot vai pārveidojot.

16. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkura informācija vai dati, kas vajadzīgi 11. panta 1. punktā paredzēto īstenošanas noteikumu ievērošanai, tiek nodoti valsts iestādēm vai trešām pusēm saskaņā ar nosacījumiem, kas neierobežo to izmantošanu šā mērķa labā.
2. Lai nodrošinātu to, ka telpiskie dati, kas attiecas uz kādu telpisku iezīmi, kuras atrašanās pārsniedz divu dalībvalstu robežas, ir saskaņoti, dalībvalstis vajadzības gadījumā, savstarpēji vienojoties, lemj par šādu kopēju iezīmju attēlošanu un pozicionēšanu.

IV nodaļa

Tīkla pakalpojumi

17. pants

1. Dalībvalstis izstrādā un izmanto augšupielādes pakalpojumus tā, lai metadatiem, telpisko datu kopām un pakalpojumiem varētu piekļūt, izmantojot 18. panta 1. punktā minētos pakalpojumus.
2. Šā panta 1. punktā minētos augšupielādes pakalpojumus nodod valsts iestādēm.
3. Šā panta 1. punktā minētos augšupielādes pakalpojumus pēc to pieprasījuma nodod trešām pusēm ar noteikumu, ka to telpisko datu kopas un pakalpojumi atbilst īstenošanas noteikumiem, kas jo īpaši nosaka pienākumus attiecībā uz metadatiem, tīklu pakalpojumiem un sadarbību.

18. pants

1. Dalībvalstis izstrādā un uztur šādu telpisko datu kopu pakalpojumu tīklu un pakalpojumus, attiecībā uz kuriem saskaņā ar šo direktīvu ir izveidoti metadati:
 - (a) noteikšanas pakalpojumus, padarot iespējamu telpisko datu kopu un to pakalpojumu meklēšanu, par pamatu ņemot attiecīgo metadatu saturu un tā satura parādīšanu;
 - (b) skatīšanas pakalpojumus, kas vismaz ļauj demonstrēt, vadīt, tuvināt / tālināt, panoramēt vai pārklāt telpisko datu kopas, kā arī parādīt paskaidrojošo informāciju un saistītu metadatu saturu;
 - (c) lejupielādes pakalpojumus, kas ļauj lejupielādēt pilnu telpisko datu kopu vai to daļu kopijas;
 - (d) transformācijas pakalpojumus, kas ļauj pārveidot telpisko datu kopas;
 - (e) „telpisko datu izmantošanas” pakalpojumus, kas ļauj izmantot datu pakalpojumus.

Šiem pakalpojumiem jābūt viegli izmantojamiem un tiem jāpiekļūst, izmantojot internetu vai jebkuru citu attiecīgu plaši pieejamu sakaru līdzekli.
2. Attiecībā uz 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem pakalpojumiem ir jāievieš vismaz šāda meklēšanas kritēriju kombinācija:
 - (a) atslēgvārdi;
 - (b) telpisko datu un pakalpojumu klasifikācija;
 - (c) telpisko datu kvalitāte un precizitāte;

- (d) atbilstības pakāpe 11. pantā paredzētajām saskaņotajām specifikācijām;
 - (e) ģeogrāfiskā atrašanās vieta;
 - (f) nosacījumi, kas attiecas uz telpisko datu kopu un pakalpojumu piekļuvi un izmantošanu;
 - (g) valsts iestādes, kuras atbild par telpisko datu kopu un pakalpojumu izveidošanu, pārvaldīšanu, uzturēšanu un izplatīšanu.
3. Transformācijas pakalpojumus, kas minēti 1. punkta d) apakšpunktā, apvieno ar pārējiem šajā punktā minētajiem pakalpojumiem tā, lai visus šos pakalpojumus varētu izmantot atbilstoši 11. pantā paredzētajiem īstenošanas noteikumiem.

19. pants

1. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/4/EK 4. panta 2. punkta un šīs direktīvas 18. panta 1. punkta, dalībvalstis var ierobežot publisko piekļuvi 18. panta 1. punkta b) līdz e) apakšpunktā minētajiem pakalpojumiem vai 20. panta 2. punktā minētajiem elektroniskās tirdzniecības pakalpojumiem, ja šāda piekļuve negatīvi ietekmē:
- (a) valsts iestāžu darbības konfidencialitāti, ja šādu konfidencialitāti paredz likumdošana;
 - (b) starptautiskās attiecības, valsts drošību vai aizsardzību;
 - (c) tiesas darbību, iespēju jebkurai personai saņemt taisnīgu iztiesāšanu vai arī valsts iestādes spēju veikt krimināla vai disciplināra rakstura izmeklēšanu;
 - (d) tirdznieciska vai rūpnieciska rakstura informācijas konfidencialitāti, ja šāda konfidencialitāte ir paredzēta valsts vai Kopienas tiesību aktos, lai aizsargātu likumīgas ekonomiskās intereses, tai skaitā sabiedrības intereses statistiskās konfidencialitātes un nodokļu slepenības saglabāšanā;
 - (e) ar fizisku personu saistītu datu un/vai datņu konfidencialitāti, ja šī persona nav piekritusi izpaust informāciju sabiedrībai un ja šādu konfidencialitāti paredz valsts vai Kopienas tiesību akti;
 - (f) vides aizsardzību, uz ko šāda informācija attiecas, piemēram, retu sugu atrašanās vietas.
2. Pamatojumu 1. punktā paredzētajai ierobežotajai piekļuvei interpretē, konkrētā gadījumā ņemot vērā sabiedrības intereses, kuru labā nodrošina piekļuvi. Katrā konkrētā gadījumā sabiedrības intereses, kuru labā veic šādu izpaušanu, izvērtē, salīdzinot ar interesēm, kas rodas, ierobežojot piekļuvi vai izvirzot tai nosacījumus. Dalībvalstis, pamatojoties uz 1. punkta a), d), e) un f) apakšpunktu, nedrīkst ierobežot piekļuvi informācijai par emisijām vidē.

20. pants

1. Dalībvalstis nodrošina 18. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto pakalpojumu pieejamību sabiedrībai bez maksas.
2. Ja valsts iestādes iekasē samaksu par 18. panta 1. punkta c) vai e) apakšpunktā minētajiem pakalpojumiem, dalībvalstis nodrošina elektroniskās tirdzniecības pakalpojumu pieejamību.

21. pants

1. Komisija izveido un uztur Kopienas ģeoportālu.
2. Dalībvalstis nodrošina piekļuvi 18. panta 1. punktā minētajiem pakalpojumiem, izmantojot Kopienas ģeoportālu.

Dalībvalstis var nodrošināt piekļuvi šiem pakalpojumiem, izmantojot arī savus piekļuves punktus.

22. pants

Komisija saskaņā 30. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem šīs nodaļas īstenošanas noteikumus, kas jo īpaši nosaka:

- (a) tehniskās specifikācijas 17. panta 1. punktā, 18. panta 1. punktā un 20. panta 2. punktā minētajiem pakalpojumiem un, ņemot vērā tehnoloģisko attīstību, šo pakalpojumu obligātos darbības kritērijus;
- (b) 17. panta 3. punktā minētos pienākumus.

V nodaļa

Datu kopēja lietošana un atkārtota izmantošana

23. pants

1. Dalībvalstis nosaka pasākumus telpisko datu kopu un pakalpojumu kopīgai lietošanai valsts iestādēs. Minētie pasākumi dalībvalstu iestādēm un Kopienas iestādēm un struktūrām ļauj piekļūt telpisko datu kopām un pakalpojumiem, kā arī apmainīties ar šīm kopām un pakalpojumiem un izmantot tos, lai veiktu sabiedriskus uzdevumus, kas var tieši vai netieši ietekmēt vidi.

Pirmajā daļā minētie pasākumi, tos izmantojot, izslēdz jebkādus ierobežojumus, jo īpaši attiecībā uz darījumu, procesuālo, tiesisko, institucionālo vai finansiālo raksturu.

2. Šā panta 1. punktā minēto iespēju kopīgi lietot telpiskos datus var izmantot ar struktūras, kas izveidotas saskaņā ar starptautisku vienošanos, kurā Kopiena vai dalībvalstis ir to puses, lai izpildītu uzdevumus, kas var tieši vai netieši skart vidi.
3. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu konkurences traucējumus gadījumos, kad valsts iestādes veic ar sabiedrisko uzdevumu izpildi nesaistītas saimnieciskas darbības, un dara šos pasākumus zināmus sabiedrībai.
4. Kopienas iestādes un struktūras līdztekus 1. punktā minētajai piekļuvei var piekļūt telpisko datu kopām un pakalpojumiem. Komisija saskaņā 30. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem īstenošanas noteikumus, kas regulē šādu piekļuvi un ar to saistītās lietošanas tiesības.

24. pants

Komisija saskaņā 30. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem īstenošanas noteikumus, lai palielinātu iespēju trešām pusēm atkārtoti izmantot telpisko datu kopas un pakalpojumus. Īstenošanas noteikumos var ietilpt kopēju licenzēšanas nosacījumu izstrāde.

VI nodaļa Koordinācija un papildu pasākumi

25. pants

1. Dalībvalstis izraugās attiecīgus mehānismus un struktūras, lai koordinētu ieguldījumu, ko veic visas tās puses, kuras ir ieinteresētas to telpiskās informācijas infrastruktūru izmantošanā, piemēram, lietotāji, ražotāji, pievienotās vērtības pakalpojumu sniedzēji un koordinējošās iestādes.

Attiecīgajam ieguldījumam pieskaitāma lietotāja vajadzību identificēšana, informācijas sniegšana par esošo praksi, kā arī atgriezeniskās saites nodrošināšana par šīs direktīvas īstenošanu.

26. pants

1. Kopienas līmenī Komisija ir atbildīga par telpiskās informācijas infrastruktūras koordinēšanu Kopienā, un šajā sakarā tai palīdz Eiropas Vides aģentūra.
2. Katra dalībvalsts izraugās valsts iestādi, kas saistībā ar šo direktīvu ir atbildīga par sazināšanos ar Komisiju.

27. pants

Ieviešot šo direktīvu, var izmantot standartus, ko Eiropas standartizācijas iestādes pieņēmušas saskaņā ar Direktīvā 98/34/EK izklāstīto procedūru.

VII sadaļa

Nobeiguma noteikumi

28. pants

1. Dalībvalstis pārbauda savu infrastruktūru izveidi un lietojumu telpiskās informācijas jomā.
2. Pārraudzību, kas minēta 1. punktā, veic saskaņā ar Komisijas pieņemto īstenošanas noteikumu 30. panta 2. punktā minēto procedūru.
3. Informāciju, ko iegūst, veicot 1. punktā minēto pārraudzību, pastāvīgi nodod Komisijai.

29. pants

1. Dalībvalstis ziņo Komisijai par šīs direktīvas ieviešanu un tās piemērošanā gūto pieredzi. Ziņojumā iekļauj:
 - (a) telpisko datu valsts sektora nodrošinātāju un telpisko datu kopu un dienestu, kā arī starpniecības iestāžu lietotāju koordinācijas aprakstu, kā arī attiecības ar trešām pusēm un kvalitātes nodrošināšanas organizāciju;
 - (b) aprakstu par valsts iestāžu palīdzību trešām pusēm saistībā ar telpiskās informācijas infrastruktūras darbību un koordināciju;
 - (c) kopsavilkumu par telpisko datu kopu pieejamību un kvalitāti, kā arī telpisko datu pakalpojumu pieejamību un darbības rezultātiem;
 - (d) kopsavilkumu par infrastruktūras lietojumu telpiskās informācijas jomā;
 - (e) aprakstu par to, kā valsts iestādes dalās ar šo informāciju;
 - (f) kopsavilkumu par šīs direktīvas ieviešanas izmaksu un gūstamā labuma samērīgumu.
2. Ziņojumu, kas minēts 1. punktā, sūta Komisijai ik pēc trim gadiem, sākot no [trīs gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā].
3. Komisija saskaņā 30. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem noteikumus 1. punkta īstenošanai.

30. pants

1. Komisijai palīdz komiteja.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā noteiktais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

31. pants

Komisija līdz [septiņi gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] un pēc tam ik pēc sešiem gadiem iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

Ja vajadzīgs, ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus par Kopienas līmeņa pasākumiem.

32. pants

1. Līdz [2 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus minēto tiesību aktu noteikumus un minēto aktu un šīs direktīvas korelācijas tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

33. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas “*Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*”.

34. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

TELPISKO DATU TEMATI, KAS MINĒTI 9A. PANTĀ, 13. PANTA 1. PUNKTĀ UN 14.A PANTĀ

1. Koordinātu atsauču sistēmas

Sistēmas viennozīmīgai telpiskās informācijas atsauču norādīšanai telpā, izmantojot koordinātu kopu (x,y,z) un/vai platumu un garumu un augstumu, izmantojot ģeodēziskos horizontālos un vertikālos datus.

2. Ģeogrāfiskā koordinātu tīkla sistēmas

Saskaņots daudzkārtējas izšķiršanas koordinātu tīkls ar kopēju sākumpunktu un standartizētu tīkla šūnu atrašanās vietu un izmēru.

3. Toponīmi

Rajonu, reģionu, apvidu, pilsētu, priekšpilsētu, ciemu vai apdzīvotu vietu nosaukumi vai jebkāda ģeogrāfiska vai topogrāfiska pazīme, kam ir valsts mēroga vai vēsturiska nozīme.

4. Administratīvās vienības

Valsts teritorija sadalījums administratīvās vienībās pašvaldību, reģionu un valsts pārvaldei. Administratīvās vienības šķir administratīvās robežas. Tās ir arī valsts robežas un krasta līnija.

5. Transporta tīkli

Ceļi, dzelzceļi, gaisa un ūdens transporta tīkli un to infrastruktūra. Arī tīklu savienojumi. Arī Eiropas transporta tīkls saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1692/96/EK ²⁵ definīciju un šā lēmuma turpmākajiem grozījumiem.

6. Hidrogrāfija

Gan dabiski, gan mākslīgi hidrogrāfijas elementi, tostarp upes, ezeri, pārejas ūdeņi, rezervuāri, pazemes ūdeņi, kanāli vai citas ūdenstilpnes, attiecīgos gadījumos arī tīklu un to savienojumu veidā. Arī upju baseini un apakšbaseini atbilstīgi Direktīvas 2000/60/EK definīcijai. ²⁶

7. Apsargājami objekti

Apgabals, kas iekārtots vai reglamentēts un apsaimniekots tā, lai izpildītu īpašus saglabāšanas mērķus.

²⁵ Lēmums Nr. 1692/96/EK par Kopienas pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai.

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko nosaka Kopienas rīcību ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

II PIELIKUMS

TĒLPISKO DATU TEMATI, KAS MINĒTI 9A. PANTĀ, 13. PANTA 1. PUNKTĀ UN 14.B PANTĀ

1. Paaugstinājums

Digitālie augstuma modeļi zemes, ledus un jūras virsmai. Arī pacēlums virs jūras līmeņa, dziļums un krasta līnija.

2. Īpašību identifikatori

Tādu īpašību ģeogrāfiskā atrašanās vieta, kuru pamatā ir adreses identifikatori, parasti tie ir ceļu nosaukumi, ēku numuri, pasta indeksi.

3. Kadastrālie zemes gabali.

Apgabali, kuriem ir kadastrālās robežas un īpašs juridisks īpašumtiesību statuss.

4. Zemes sega

Fizikālais un bioloģiskais zemes segums, tostarp mākslīgas virsmas, lauksaimniecības zonas, meži, (pus)dabiskās platības, mitrzemes, ūdenstilpnes.

5. Ortoattēla informācija

Ģeoreferencēti Zemes virsmas attēldati no satelīta vai gaisā esošiem sensoriem.

III PIELIKUMS

Telpisko datu temati, kas minēti 9B. pantā un 14.B pantā

1. Statistikas vienības

Vienības, kuras izmanto skaitīšanā vai citas statistikas informācijas vākšanā.

2. Ēkas

Ēku ģeogrāfiskā atrašanās vieta.

3. Augsne

Augsnes un tās apakškārtas dziļums, tekstūra, struktūra un daļiņu un organisko vielu saturs, akmeņainība un, vajadzības gadījumā, vidējais slīpums un ūdens uzkrāšanas spēja.

4. Ģeoloģija

Ģeoloģiskais sastāvs un struktūra. Arī pamatieži un ģeomorfoloģija.

5. Zemes izmantošana

Teritorijas raksturojums pēc tās pašreizējās vai gaidāmās funkcionālās dimensijas vai sociālekonomiskā mērķa (piem., dzīvojamā, rūpnieciskā, komerciālā, lauksaimniecības, mežu, atpūtas teritorija).

6. Veselība un drošība

Ģeogrāfiskā izplatība saslimšanām, kas ar vides kvalitāti ir saistītas tieši (epidēmijas, slimību izplatīšanās, vides problēmu ietekme uz veselību, gaisa piesārņojums, ķīmiskās vielas, ozona slāņa noplicināšanās, trokšņi utt.) vai netieši (pārtika, ģenētiski modificēti organismi, stress utt.).

7. Valdības dienesti un vides uzraudzības struktūras

Arī kanalizācijas, notekūdeņu un enerģētikas iestādes, ražotnes un vides uzraudzības struktūras, kas ir valsts pakļautībā vai strādā valsts uzdevumā.

8. Ražošanas un rūpnieciskās iekārtas

Rūpnieciskās ražotnes. Arī ūdens ieguves vietas, raktuves, noliktavas.

9. Lauksaimniecības un akvakultūras objekti

Lauksaimniecības aprīkojums un ražošanas iekārtas (tostarp apūdeņošanas sistēmas, siltumnīcas un staļļi).

10. Iedzīvotāju sadalījums - demogrāfija

Iedzīvotāju ģeogrāfiskais sadalījums, grupējot pēc koordinātu tīkla, reģiona, administratīvas vai citas analītiskas vienības.

11. Apgabala vadība/ierobežojumi/reglamentētas zonas un atskaites vienības

Apgabali, ko apsaimnieko, reglamentē vai lieto, lai rakstītu atskaites Eiropas, valsts, reģiona un pašvaldības līmenī. Tās ir izgāztuves, liegumi ap dzeramā ūdens avotiem, nitrātiem piesārņotas zonas, reglamentēti kuģu ceļi jūrā un lielos iekšzemes ūdeņos, Oslo un Parīzes konvencijas (OSPAR) atkritumu izgāšanas apgabali, zonas ar trokšņu ierobežojumiem, zonas, kurās atļauta ģeogrāfiskā izpēte un ieguve, upju baseinu apgabali, OSPAR atskaites vienības un krasta zonas apsaimniekošanas apgabali.

12. Dabas riska zonas

Apgabali, kuros bieži notiek dabas riski (visas atmosfēriskās, hidroloģiskās, seismiskās, vulkāniskās un mežu ugunsgrēku parādības, kas sakarā ar savu atrašanās vietu, apjomu vai biežumu var nopietni skart sabiedrību), piemēram, plūdi, zemes nogurumi, lavīnas, mežu ugunsgrēki, zemestrīces un vulkānu izvirdumi.

13. Atmosfēras apstākļi

Fizikālie atmosfēras apstākļi. Telpiskie dati, kuru pamatā ir mērījumi vai modeļi vai to kombinācija, kā arī norādes par to veikšanas vietu.

14. Meteoroloģiskie ģeogrāfiskie elementi

Laikapstākļi un to mērījumi; nokrišņi, temperatūra, iztvaikošana, vēja ātrums un virziens.

15. Okeanogrāfiskie ģeogrāfiskie elementi

Okeānu fizikālie apstākļi (straumes, sāļums, viļņu augstums utt.).

16. Jūras reģioni

Pēc noteiktām kopīgām iezīmēm izveidotos apgabalos un apakšapgabalos sadalītu jūru un sāļūdens ūdenstilpņu fizikālie apstākļi.

17. Bioģeogrāfiskie reģioni

Apgabali ar relatīvi viendabīgiem ekoloģiskiem apstākļiem un noteiktām kopīgam iezīmēm.

18. Dzīvotnes un biotopi

Ģeogrāfiskie apgabali, kuros ir tādi īpaši ekoloģiskie un fizikālie apstākļi, kuros var dzīvot organismi. Tie ir dabisks biotops ir pilnīgi vai daļēji dabiskas sauszemes vai ūdens platības, ko raksturo ģeogrāfiskas, abiotiskas un biotiskas iezīmes. Arī nelielas lauku ainavas iezīmes – dzīvžogi, avoti utt.

19. Sugu izplatība

Dzīvnieku un augu sugu ģeogrāfiskais sadalījums, grupējot pēc koordinātu tīkla, reģiona, administratīvas vai citas analītiskas vienības.